

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

20 Bani Numărul

Administrația strada Gărei No. 25

bonamentul Lei 10 pe an

„La Blaj, la adunare!”

Tribuna publică un apel călduros al comitetului național din Sibiu, pentru serbarea zilei de 3 (15) Maiu. Din acest apel, scris într'o românească clasică, reproducem partea finală:

Astăzi, când orizontul nostru s'a întunecat așa de înspăimântător ziua de 3 (15) Maiu 1848 ne apare într'o lumină sfântă, pe care trebuie să o luăm cu atât mai vădit de călăuză a pașilor noștri, că ea este lumina aprinsă de nemul nostru în cele mai critice timpuri. La razele ei s'a arătat lumii, că suntem, că vom să fim și că vrednici de a fi...

La razele acestei ... vedem pilde mărețe de abnegațiune pentru neam, de eroism pentru dreptate și de martiriu pentru naționalitate și libertate.

La lumina acestei zile vedem cel mai strălucit exemplu de *unire între frați* și de legătură tare între popor, de la o pincă până la vladică, pentru apărarea celor mai scumpe comori ale existenței noastre naționale.

Și astăzi, când aceleași comori ne sunt mai amenințate și mai atacate de ori cind înainte; astăzi când căile funeste prevăzute cu fior de părinții noștri sunt bătucite deja de contrarii noștri, și când toate mijlocele puterii și toate apucăturile vicleniei sunt puse în aplicare contra existenței și ființei noastre naționale, și cind împrejurările reclamă cu adevărat toate puterile vii ale națiunii la solidară lucrare de apărare, — astăzi mai mult ca ori și când altă dată ni se cere ca să urmăm exemplele strălucite ale părinților noștri de la 1848.

Iată de ce ne ridicăm glasul, ca să apelăm, cu totă căldura, la totă suflarea românească ca să pregătască cu tot sufletul și cu tot zelul de celebrarea în mod vrednic, după cum se cuvine unui

popor conștîu, memoria măreței zile de 3 (15) Maiu.

Dar nu numai glasul nostru ve cere acest lucru, îl cere și pretinde glasul timpului în care se aniversază pretutindenea cu pompă și solemnitate epocală an al libertății popórelor: îl cere și pretinde glasul ce ese din mormintele părinților noștri, care au singerat sub sabiile dușmanilor, ori s'au strins în furcile iar sub cele mai crude chinuri; îl cere și îl reclamă pietatea ce datorim trecutului nostru, respectul ce datorim demnității noastre de popor și credința ce o punem în viitorul poporului nostru.

Să dovedim, frați Români, că una sîntem în credințe, sentimente și aspirațiuni cu vrednicii noștri părinți și să serbăm cu totă solemnitatea posibilă ziua de 3 (15) Maiu!

Să arătăm lumii că ținem la neamul nostru, și că hotărîți sîntem a nu ne da naționalitatea noastră odată cu capul!

În fața lui Dumnezeu și a lumii întregi să dovedim, că ținem neclintit la jurământul sfînt al celor 40,000 Români și acolo în Blaj să o arătăm această franc și deschis, ca și părinții noștri.

Să mergem acolo ca să reinviem forțele sufletului nostru și celebrând solemn memoria celei mai mari adunări a poporului românesc, să ne întărim bărbăția și hotărîrea la luptă pentru acelea sfînte drepturi și atunci putem fi siguri că vom învinge.

Semnați: *Dr. Ión Rațiu, George Pop de Băsești, Iuliú Coroianu, Dionisie Vaida, Dr. Teodor Mihali, Rubin Patîța, Dr. Dim. Ciuta.*

Tribuna mai publică următoarele:

În legătură cu *Apelul* de mai sus putem anunța pe baza informațiilor pozitive ce avem, că mai mulți fruntași din diferite părți au luat înțelegere împreună de a *convoca la Blaj pe ziua de 3 (15) Maiu, o adunare de popor.*

Scopul adunării este de a celebra în

mod vrednic memoria marelui adunări de pe Cîmpul libertății, de la 3 (15) Maiu 1848.

Convocarea acestei adunări se va publica cât mai curînd.

Creдем, că această știre va fi primită cu bucurie de teți Români din toate părțile, și nu ne îndoim, că la glasul chemătorilor vor răspunde cu drag cât mai mulți și vor alerga la *Blaj*, ca acolo, unde părinții noștri au depus solemnul jurământ, să sarbeze amintirea măreței zile.

La Blaj la adunare! — să fie deci cuvîntul de ordine în toate părțile țării, unde există un suflet românesc.

La Blaj la adunare! — ca să serbăm la fața locului memoria celei mai mărețe adunări românești.

Societatea culturală „Luminarea Sătenuului” din Gorj.

La 1 Aprilie a. c., în comuna Bumbești de jiu, de lângă poalele munților Carpați din județul Gorjiu, s'au pus bazele înființării unei societăți pentru cultura și dezvoltarea socială și economică a sateanului.

O mână de dascăli, preoți și sîteni de frunte, în cap cu învățătorul Gh. Dumitrescu, român de inimă și desinteresat, cari își iubesc patria și cari doresc binele comun, au simțit nevoia de a rupe odată cu cele vechi și de a îndruma pe țeranul nostru pe calea cea bună și a progresului.

S'au constituit în societate, și-au dat mâna că vor lupta pentru a ridica pe muncitorii noștri din întunecimea în care se găsesc, dându-le o direcțiune spre o cale materială mai bună și asigurându-le un puternic sprijin în viața morală. Și pentru ca glasul lor să poată fi auzit de la munte până la mare, au înzestrat această societate cu o revistă sub potrivitul nume de „Sezătoarea Sătenuului”.

Pentru a ajunge la acest mare scop, vor ține conferințe populare cu sătenii în fie-care sat din cercul societății, vor lucra pe capete pentru strângerea de cărți și formarea de biblioteci populare, de la care sătenii să poată căpăta gustul cititului, pentru a afla în ele bogăției sufletului și al stărei lor materiale.

Cu ast-fel de oameni — de la care dorim din toată inima să se ia multe exemple — ne vine a crede că țeranul de mâne, va deveni cult, va fi patriot din convingere și-și va uita de superstițiunile care adîi îl întunecă sufletul și-l împedica de la muncă.

Onoare vouă Gorjenilor, cari ați ridicat stindardul la o nouă redășteptare.

Înainte, tot înainte..... cei mulți..... cari vă înțeleg, vă vor urma și Dumnezeu va fi cu voi.

Pentru ca să se știe. I. B.

CRONICA AGRICOLĂ

Toate semănăturile de toamnă cari au eșit în primăvară, sunt bune și promit a da o recoltă destul de abundentă mai cu seamă grăul și secara.

Porumbul care s'a pus până acum a răsărit bine. Rēul este în cea mai mare parte, că aproape în toate localitățile și mai cu seamă în cele de munte, porumbul a început să fie pus târziu, adică tocmai după Paști, așa că și acum sunt localități, unde sătenii nu au terminat încă cu aratul.

Acesta este un mare defect, de oare ce în restul țării, clima a fost destul de prielnică încă de acum o lună.

Și probă de aceasta avem, că în tota țara, codrul este închiat.

De alt-fel aceia cari au avut prevederea de a semăna cât mai mult grău, secară și orz, acum pot să se bucure, că au să le vindă pe un preț destul de mare.

Din cauza războiului Americano-Spaniol, de acum au început a se ridica prețurile și cum ast-fel de războaie maritime, dăurează mai mult timp, e de prevedut că prețurile se vor urca în continuu.

Viile pe alocurea și în cea mai mare parte sunt bunicele. În unele părți însă, mai zilele trecute, a cădut bruma care le a distrus cu desevărsire. Ne e tēmă ca nu cum-va din cauza diferitelor accidente climatice, ce se vor mai întâmpla, vinurile să pastreze aceleași prețuri ca până acum.

Holdele sunt destul de mănoase și după cum se putea prevedea chiar de astă iarnă, fânețele au să fie foarte bune și abundente.

De almintrelea, fanul va fi foarte puțin, de oare-ce în toată țara, au rămas multe depozite de fânețe din anul trecut.

INFORMAȚIUNI

Prințul și Prințesa României au sosit în țară Vineri 1 Mai. Primăria Capitalei a făcut Principilor o primire grandioasă, stradele Calea Griviței și Victoriei au fost pavoasate și pe ambele trotuare ale acestor strade, mulțimea i-a aclamat.

În mai toate orașele din țară, pâinea s'a scumpit cu 5 și 10 bani de chilogram, acesta din cauza războiului Americano-Spaniol.

Pentru azi comitetul ligii culturale din București, împreună cu comitetul național studentesc, au organizat un mare meeting, în amintirea lui 3 Maiu, aniversarea revoluției din Transilvania 1848.

Asemenea meetinguri s'a ținut adîi în mai multe orașe fruntașe ale țării ca: Iași, Craiova, Ploești și altele.

Proiectul modificator al legii pentru construirea căilor ferate de interes local, a fost votat de camera.

Războiul Americano-Spaniol.

Războiul continuă încă între America și Spania.

Până acum nu se poate cunoște într'un mod sigur al cui va fi succesul definitiv.

Isbânda pe care au avut-o Americanii la Manilla, nu e o dovadă hotărâtoare de forță, mai ales că restul flotei spaniole, este încă în stare să paralizeze acțiunea Americanilor în Cuba. Aceștia din urmă, cearcă acum ca să ocupe insulele Filipine, fiind stăpâni deja pe Manilla. Se crede că în curind vor putea să debarce la Porto-Rico.

În urma contestațiilor făcute la Tribunalul local de către d-nii I. Costacea, institutor și Virgiliu Andronescu, profesor, s'au șters din listele electorale comunale 21 alegători dovediți supuși streini și fără dreptul de a beneficia de art. 3 din legea Dobrogei.

Din aceștia nouă au făcut apel la înalta curte de casație și numai trei din ei au câștigat cauza, din cari doi au

dobândit dreptul prin surprindere de oare-ce nu s'a știut termenul de judecată spre a li se opune noi acte.

Pentru cei-alți șese s'a prezentat la Înalta Curte de Casație însuși d-l Costacea și în urma dovedilor ce a adus și a argumentelor invocate, Înalta Curte a confirmat în totul hotărîrea Tribunalului și le-a respins apelul făcut.

Cu această ocazie s'a stabilit că pe viitor nu se mai poate acorda dreptul de cetățean Dobrogean, pe baza unor mărturii de complezență ca până acum.

Credem că bine s'a făcut.

Aceasta spre știința celor interesați în cauză.

Într'un număr trecut am spus că s'a pierdut originalul recensământului populației orașului Constanța făcut la 1880. După căutări stăruitoare s'a găsit tabloul respectiv care se află acum la prefectură.

Persone de distincțiune din orașul nostru au luat inițiativa formării în Constanța a unei bănci populare cu un capital de 500.000 lei, pe acțiuni de câte 100 lei, care se va subscrie exclusiv de Români, în scop de a veni în ajutorul comerțului și industriei. Uram inițiatorilor cel mai desăvârșit succes.

Administrația comunei Constanța, a intrat în tratative cu moștenitorii defunctului Toma Anastasiu, pentru rescumpărarea izvoarelor de la mōra Caragea, pentru aducerea apei în oraș. Aprobarea ministerială fiind asigurată pe baza lucrărilor anterioare, sperăm că lucrările vor putea începe chiar în cursul acestui an.

Pentru lucrările la comună sau ținut licitații serioase în zilele trecute. Ofertele au dat de la 14--25 la sută sub devise. Inaugurarea lucrărilor viitoare încep sub bune auspicii, lucru puțin obișnuit anul trecut.

Consiliul comunal a decis deschiderea unui chioșc în parcul de lângă oborul nou, pentru construirea căruia s'au oferit mai mulți amatori, cu condiția de a-l construi pe socoteala lor, în schimbul unei toleranțe de exploatare pe timp de 3 ani fără chirie.

Noi am fost și stutem de părere că comuna să-l facă pe socoteala ei și să-l dea în urmă cu chirie, prin licitație, după cum am fost și pentru baracele din oborul vechiu, cari ar da un frumos venit casei comunale.

In București și în toată țara spiritile sînt adînc emoționate de destăinuirile din urmă, în chestia națională.

Durerea și consternațiunea ce o simte fie-care bun Român pentru lipsa de tact și patriotism cu care se tractă această chestiune, sunt nemărginite.

Ambit prefecti ai Dobrogei au fost chemați săptămîna trecută la București de d-l ministru de interne, în interes de serviciu, unde prefectul nostru, d-l Luca Ionescu, nu s'a înapoiat pînă astăzi 30 Aprilie.

Consiliul comunei Constanța, în ședința sa de la 1 Maiu a hotărât a se vinde carnea de vacă cu 80 bani, iar cea de miel cu 70 bani chilogramul.

În ziua de 24 Aprilie trenul dintre Constanța-Canara a taiat în două pe lucrătorul Ilie Dimoff zis și Dima și Dumitru, în etate de 19 ani, de fel din Prilep, (Turcia).

Mașinistu dat judecâței.

În seara de 19 Aprilie locuitorul Ion Lipan din cătunul Celebichiol, comuna Tortoman, plasa Medgidia, vîind să aprindă focul din vatră, a turnat gaz peste el dintr'o damigeană care conținea ca 17 litri. Flăcările focului comunicându-se la gazul din damigeană, s'a aprins și damigeana făcând explozie a improșcat pe numitul locuitor, făcându-l arsuri grave pe față, mîni și picioare, din care cauză cu tot ajutorul medical ce'i s'a dat în pripă, la 21 Aprilie a murit în suferinți atroce.

În dimineața zilei de 27 a le curenței, în șanțul comunei Ghelengec s'a găsit cadavrul locuitorului Tudorache Dragomir din acea comună, avînd 3 împușcături la cap, una sub barbă, urechea stîngă străpuasă și pe mîna stîngă și piept leziuni de toc de încălțăminte și că făcîndu-se cercetări s'a dovedit că crima a fost săvârșită de locuitorul din aceeași comună, Radu Balanică, în noaptea de 26—27 Aprilie curent, chiar la domiciliul criminalului, unde ar fi prins pe omorât la femeia sa și de unde la ridicat și aruncat în șanț.

Făptuitorul împreună cu soția sa sunt arestați, corpul delictului găsit și crima mărturisită.

Act de Mulțumire. În numele copiilor săraci, din comuna Cara-Murat, aduc cele mai profunde mulțumiri de recunoștință, la toți Domnii și Dîmnele

care au contribuit la organizarea unui bal, cu scopul filantropic, de s'a putut face, a se îmbrăca nu număr de 44 copii, băieți și fete.

Comitetul compus din d-l T. Zădie sub-prefect; St. Balicescu adj. sub-prefect cu d-na; d-l N. G. Teodorescu controlor, cu d-na; d-l P. Ștefanescu perceptor, cu d-na; d-l C. Cornescu învețător, cu d-na; d-l G. P. Sassu proprietar, cu d-na; d-l M. Ciută proprietar, cu d-na; d-l O. Moroianu proprietar, cu d-na; d-l Ion V. Popa și d-l G. Teodorescu telegrafist și cari au știut a da obolul lor, cu multă plăcere în această ocaziune; pe lângă cari, se mai adăogă și ofranda trimisă de d-l Luca Ionescu prefectul județului, despre a carei bună-voință, comitetul l'a felicitat cu multă căldură. De felicitat mai e și d-na M. Ștefanescu care a stăruit a vinde cocarde de 30 lei în plus. În total s'a putut obține 576 lei; din care 132 lei cheltueli, ear restul s'a luat de d-l Ion V. Popa, obligându-se a îmbrăca complet: *ghete, haine și pălării*; 20 băieți și 24 fete, cel mult pînă la 9 Maiu viitor. Felicit unirea și iniemele caritabile.

Un român local.

Memoriu

asupra tîrgului de vite de la Anadolksioi

(Urmare)

Localitatea se pretesă admirabil la această. Clima și pășunea sînt cu deosebire favorabile. Localul construit de atâtea ani, așteptă mereu să fie întrebuințat, iar funcționarii să lucreze ceva. De altă parte locuitorii acestei provincii stăpînesc în general suprafețe mai întinse de cât pot lucra iar marea le înlesnesce, comerțul și transportul vitelor, în toate direcțiunile.

Ce a fi dacă din tot venitul țarei, care astăzi merge numai în plata datorîilor, a armatei și a funcționarilor, s'ar întrebuința o parte și pentru îmbunătățiri economice? Acest fel de cheltueli, când sînt făcute bine, au într'altel, avantajul, că între capitalul adăogă tot d'ana de câștiguri nemărginit de mari pentru țară care devenită ast-fel mai bogată, poate la rîndul ei suporta și alte mari cheltueli.

Ei bine! avem o resursă mare între toate. — Ea se cheamă cultura vitelor. — Este ușor de exploatat, pentru că după cum am zis, natura ne-a dăruit cu toate

elementele trebuincioase la propășirea ei.

— Este extrem de folositoare: fiind-că ea numai poate și trebuie să hrănescă, să îmbrace și să facă tot felul de servicii tuturor; dară pe lângă toate aceste multe beneficii ce ne lasă în țară, ea mai reprezintă și un venit foarte important de bani, ce străinatatea ne-ar putea vîrsa pentru dînsule. Rămîne ca guvernele prezente și viitoare să vrea să o ridice din decăderea în care a ajuns.

Nu vedem trebuința a supune nimic d-lor consilieri, asupra modului cum s'a putea redesvolta această industrie la noi. Ar fi să prelungească această lucrare în zădar; căci guvernul are tot d'ana la îndemînă oameni de toate specialitățile, cari să știe, a alege mijlocele, și să potă conduce ori-ce fel de operațiuni după felul și trebuința lor și apoi lucrul este simplu, încurajarea prin prime serioase a culturii furageră și animală și deschiderea de debușuri; iată tot ce trebuia. Singurul lucru, ce mi-aș permite să recomand, și care după mine primescă totul, ar fi ca dintre atîtea specialiști îngâmfați de neștiința lor și porniți mai mult către lucrarea comodă și seacă de biuro, guvernul ar trebui să se alăge și să încredințeze aceste importante lucrări numai acelor cari prin patriotismul, experiența, energia și competența lor reală și bine încercată, o vor merita. Numai astfel putem fi siguri că îndreptarea se va putea face. Numai ast-fel putem conta că cheltuelile nu vor fi zadarnice, precum au fost și sînt atâtea altele.

Trecem la partea ce se raportă exclusiv la tîrg. Tîrgul va putea funcționa și trăi pentru el însuși numai atunci când vom avea vite convenabile și îndestul pentru vîndare, și când crescătorii și comercianții și vor fi înțeles singuri interesul ce au de a garanta în mod complet și formal sănătatea vitelor ce vînd pentru străinatate.

Acastă din urmă condițiune va fi greu de câștigat, pentru că străinatatea, spre ași protege producțiunea ei națională, este interesată a o contesta tot-deauna chiar atunci când ea este reală.

Dacă dar crescătorii și comercianții noștri, nu vor parveni a se convinge nici pînă atunci de utilitatea acestei măsuri și de pagubă ce își fac lor înși-le ca și țării, ne-vîind cu bună voie a supune vitele destinate la vîndare unei carantine în tîrg conform regulamentelor de poliție sanitară veterinară, atunci atît mai rău pentru dînsii, ei vor trebui supuși cu de-asila priatr'o lege la

acastă operațiune. La început cu sila sau făcut binele ori unde, Austria cu armată a făcut în Bucovina satele cele frumoase ce se ved imediat ce treceti frontiera la Burdujeni.

Știți foarte bine, d-lor consilieri, că nu se poate garanta sănătatea vitelor, după o simplă vizită.

— Pretutindeni se aplică astăzi carantina; pentru ca în timpul șederii sub observațiune să se potă recunoște viza bolnavă. O vită poate avea toate semnele esteriore de sănătate; și totuși se poate într'nsa sâmânța unei boale contagioasă (în studiu de incubatiune).

De aceea se ține un timp oare-care în carantină, pentru că în acest interval vitele fitele fiind izolate să nu să poată molipsi între ele, iar la cele cari ar fi fost contaminate, mai înainte lor în târg, să se poată manifesta boala, că ast-fel transportul acela nenorocit, să rămâie în țară spre a stânge boala pe loc, prin aplicarea măsurilor necesare, iar nu să meargă în străinătate, pentru că aceasta se profita de ocazie și să ne oprească iar exportul.

Vedeți d-lor Consilieri, ce interese mare avem de a garanta noi înși-ne sănătatea vitelor la export.

Și pentru că la aceste măsuri de poliție sanitară veterinară, fie-care crescător și comerciant de vite, trebuie să se supună, ba chiar să le exigeze.

(Va urma).

DE ÎNCHIRIAT SAU DE VÂNDARE

Un imobil compus din o cărciumă, o brutărie, o măcelărie, o casă de locuit și dece odăi de locuit, situate în cătuna Canara, la șosea, aproape de cariera de piatră având și un puț în față.

Doritorii a se adresa la proprietar P. S. Ciorapci, în Constanța.

DE VÂNDARE UN APARAT FOTOGRAFIC

Format 13X18 sistem „Zeis“ cu toate accesoriile necesare.

Amatorul de a cumpăra acest aparat vor profita de ocazia lectiunilor gratuite. — A se adresa la Tipografia „Buciumul Român“.

I. NISTOR MURFATLAR

peatră de construcție, prima calitate — mai estin ca ori unde —

De vândare

In orașul Ostrov: una prăvălie cu 6 camere și pivniță, locu în întindere de 2000 m. p. una vie fructiferă în întindere de 3000 m. p. Amatorul se pot adresa acolo la D-na Constandin Ion, fost guard de regie.

DE VÂNDARE

In comuna Techirghiol, alături de planul d-lui Hagi Pardele, cu fața la ghiol, un teren în întindere de 46 1/2 hectare, pământ de case, prețul unui metru pătrat 30 bani.

Doritorii se vor adresa la proprietarul Nencu Stoian, comuna Techirghiol.

VAR GRAS ALB

Calitate Superioară DE VÂNDARE

la domnul

E. I. GIOVANNOGLOUS

CONSTANȚA — Gara Murfatlar

PREȚURI FOARTE REDUSE

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

BUCURESCI

Calea Dorobantilor 117.

CRAIOVA

Strada Bucovăț 18

RECOMANDĂ MARELE LOR DEPOSIT DE

MAȘINE AGRICOLE

PRECUM:

LOCOMOBILE cu sau fără aparat de ars pae

De la 2 și jumătate până la 30 cai putere

Batoze de grâu de toate mărimile | Batoze de porumb No. 5, cu Elevator de la 2 1/2 până la 12 cai putere | pentru Locomobilă și cu Mana

Mașine de semănat, Mașine de ciuruit și venturat, Mașine de ales neghina și secara din grâu

MORI DE MĂCINAT

Instrumente trebuincioase mașiniștilor, curele englezești de prima calitate. Pietre de mordanță francezești, Mașine de secerat „WOOD“ cu sau fără aparat de legat snopi

PLUGURI DE OTEL FĂURIT PESTE TOT cu una până la patru brazde

COSITĂRI

GRAPE DE FIER

cu 2 și 3 aripi, cu dinții articulați

ȚEVE DE CAZAN

pentru „Locomobile“ și altele

În atelierul nostru primim reparațiuni de LOCOMOBILE din ori-ce fabrică.

VÂNDĂRI CU CONDIȚIUNI AVANTAGIOASE